

Naročnina za kraljevino
SHS
Mesečno 40 K. Letno 480 K.
Inozemstvo:
Mesečno 50 K. Letno 600 K.
Oglasi: enostopna m. vrsta za
enkrat 2 K. večkrat popust.

JUGOSLAVIJA

Uredništvo:
Wolfova ulica 1/1. Telefon 309
Uprava:
Trg 8. Telefon 44.
Ljubljana
Ljubljana
Ljubljana

Nova grozodejstva tržaških fašistov.

FAŠISTI NAPADLI IN RANILI DR. SLAVIKA IN DR. MIKULETIČA. —
PROTEST POSLANCA ŠČEK.

Trst, 6. sept. (Izv.) Pred požigom »Narodnega doma« pri Sv. Ivanu pri Trstu so fašisti imeli nekako anketo v restavraciji »Evropa«, ki je tik požarne »Narodnega doma« na trgu Oberdank. Ko je banket bil končan, so se zbrali v gruču zunaj in opazovali goste. Med njimi so zapazili skozi okna pri- neki mizi dr. Slavika, dr. Mikuletiča, Ante Zejna in učitelja Sirotiča. Neki mladenič se je ločil od družbe in šel proti mizi. Nič hudega slučajno so imenovani gospodje govorili naprej. Ko je prišel mladenič do mize, je nakrat z vso močjo zavijtel debelo gorlačo proti g. dr. Mikuletiču. Ta je udarec pariral z roko, sicer bi bil mrtev. Nakrat je bila vsa gruča v dvorani in začela pretepati vsa. Dr. Slavik je bil ranjen na roki,

dr. Mikuletič na rokah in glavi. Ves je bil krvav. Tudi znani učitelj Ribičič je bil ranjen. Ker so napadenci ušli, so se napadalcu znosili nad opremo hotela. — Zrcala, stoli, mize in posoda, vse je šlo na koščke. Škoda znaša 20.000 lir. Res, priporočljivo za italijanski veleposel- — Dobro, da so ga odgodeli.

Trst, 6. sept. (Izv.) Poslanec Šček je poslal v soboto min. predsedniku sledečo protestno brzojavko: »Ekscelenca Bonomi Ivanove, ministrski predsednik v Rimu.« »V Trstu se pomirjenje nadaljuje. Včeraj je bil zažgan zadnji kulturni dom slovenskega društva. Razdejan je bil restavracija češkega podnika. Pretepeni in ranjeni so bili mirni gostje. Oblastva odsotna. Poslanec Šček.«

Položaj v Zapadni Madžarski.

NOTA ENTENTE. — DOSLEJ SE NI MIRU.

Burgau, 5. sept. Dne 1. t. m. so vsi štiri ročni granatami zapalili ob- mejni most pri Alhau (Alho). Ko so »Avstriji« poizkusili popraviti most, so Madžari to preprečili s strojinami.

Dunaj, 6. sept. Kakor doznava Wienerneustadtski poročevalec »Neue Freie Presse« iz zanesljivih virov, so zastopniki zavezniških velesil izročili madžarski vladi ultimatum glede takojšnje izpraznitve vsega ozemlja, ki ga ima po mirovni pogodbi Madžarska odstopiti Avstriji. Ultimatum poteče polnoči.

Dunaj, 6. sept. Kakor poroča Telegraphen Korrespondenzbureau iz pristojne strani, se nahaja kraj Kirchschlag v posesti avstrijskih obramb- nih čet.

Dunaj, 6. sept. Uradno se javlja: V situaciji pri Kirchschlagu ni bistvenih izprememb. Madžarske redne čete in vsi štiri izkopali strelske jarko deloma vzdolž meje, deloma pa pa že na avstrijskih tleh. Značilno je, da je med ranjenici na avstrijski strani skoraj največ sanitetcev. Poseben primer brutalitete so napravili madžarski vojaki, ko so slekli mrtvega sanitetca in ga obesili na drog.

Dunaj, 5. sept. »Politische Korrespondenz« piše: Madžarski poslanik je danes sveznemu kancelarju izročil noto, v kateri veli madžarska vlada, da je pripravljena, doslej še ne izpraznjeno čono Zagreb-ogrsko-avstrijsko formalno predati avstrijski vladi, odnosno ententni komisiji v Sopronju in pripoznati suvereniteto Avstrije nad tem ozemljem, ki temelji na st. germainski in trianonski mirovni pogodbi. Prizidejše si pa, od- podni selektivno izpraznitev do dovr-

Iz zborovanja Zveze narodov.

IZVOLITEV PREDSEDNIKA ZVEZE NARODOV.

Zeneva, 5. sept. Na današnji po- poldanski seji zveze narodov je bil Karnebeck s 38 glasovi od 38 glasov izvoljen za predsednika. Prihodnja seja jutri.

Zeneva, 5. sept. Na popoldanski seji zveze narodov, na kateri je bil za predsednika izvoljen holandski minister za zunanje posle Karnebeck, je predsednik v svojem govoru označil svoje naziranje o zvezi narodov, rekod: Organizacija prava mora na- homestiti ravnanje sil. — Brazil- jance Da Cunha je dobil 15 glasov, 5 glasov manj kakor Karnebeck.

Bern, 5. sept. Mednarodni institut za napredek na socialnem polju je sprejel kot predlogo za oficijelno zborovanje zveze narodov več reso- lucij, med njimi tudi predlog pro- fesorja Hamona (Pariz) glede proste

trgovine v prometu med državami, ki spadajo zvezi narodov, predlog prof. Broda glede ustanovitve parlamenta zveze narodov ter predlog Hubbarda glede pripustitve vseh držav k zvezi narodov, posebno Nemčije in Rusije.

Zeneva, 5. sept. Izvolitev Karnebecka, za katerega so glasovali zlasti Angliji, je splošno zadovoljila skupščino. On je bil duševni voditelj nordijske delegacije, zlasti v vprašanju izpremembe pakta, ki bo tokrat predložen skupščini za odločitev. Kot rutiniran parlamentarec in izborni jurist bo gotovo jamčil za to, da se udeležiti njegova beseda, po kateri naj sedanja skupščina pozitivno dela. Časnikarjem je izjavil, da se ne zavzema za daljšo dobo zborova- nja, da bi se ga mogli udeležiti vodilni politiki.

umikajo v najlepšem redu. Grška sma- ga torej še ni končnoveljavna.

REVOLUCIONARNO GIBANJE V ŠPANJI.

Berlin, 5. sept. »Lokalanzeiger« javlja, kakor veli z vso rezervo po londonskem »Sunday Express« od francosko-španske meje, da je na Španskem zavlada največja nezado- voljnost zaradi vojaških odredb proti Kabilom. Povsodi se prirejajo revo- lucionarni obhodi. V Bilbau so revo- lucionarci poškovali železniške tračnice, da bi preprečili vojaške transporte. Posebno nezadovoljnost vzbujajo poluradna vest vlade o nar- ravanih večjih naborih.

ODNOŠAJI MED DEMOKRATI IN RADIKALI.

Beograd, 6. sept. Glavni odbor de- mokratske stranke je danes razprav- ljal o odnošajih z radikali. Poudarjala se je potreba, da se koalicija z radikali obdrži, ker je treba, da vlada, ki je sprejela ustavo, izdela tudi zakone v duhu te ustave. Sklenilo se je apelirati na radikale, da ustavijo kampanjo pro- ti demokratom ter se bo v tem zmislu predložil g. Pašiću memorandum, v katerem se zahteva, da naj radikali v uradnem komunikaciji obsodijo »akcijo Stojana Protića«. Na včerajšnji seji glavnega odbora se je tudi sklenilo, da bo kongres demokratske stranke iz vse države dne 30. oktobra, ne pa 20. oktobra, ker je za 20. oktobra sklicana narodna skupščina na redni sešatek. Na kongresu bo poročal Ljuba Davidović o zunanjem položaju, dr. Kukovec o socialni politiki, Svetozar Pribičević o notranjih stvareh in dr. Kumanudi o finan- cih.

DIREKTEN PROMET MED ZAGREBOM IN REKO.

Zagreb, 6. sept. »Riječ« poroča iz Rima, da se je med našo in italijansko delegacijo dosegel sporazum o vzpo- stavitvi direktnega prometa med Za- grebom in Reko. Železniška proga in objekti, ki so jih fašisti porušili, so zo- pet urejeni tako, da ni nobene zapreke za promet.

MADŽARSKA MAHINACIJE V BARANJI.

Beograd, 6. sept. Presburo poro- ča iz Budimpešte: Kakor se je po- kazalo, je madžarska vlada, podpira- na od vseh madžarskih krogov, z vsemi sredstvi vplivala na člane medzavezniške komisije za razmeji- tev v Baranji v korist Madžarske. Guverner grof Szapary in drugi madžarski velikaši so prirejali komi- siji slavnostne obede, na katerih so jim dokazovali, da je v korist Anglije, ako se mejna črta popravi po ma- džarskih željah.

OTVORITEV IZTOČNEGA SEMNJA V VRATISLAVI.

Nauen, 6. sept. Predvčeršnjim je bil v Vratislavi odprt iztočni semenj. Prisotna sta bila tudi dva zastopnika sovjetske Rusije.

METODE BOLJŠEVIKOV.

Nauen, 6. sept. »Chicago Tribune« poroča iz Rize prado vest iz Moskve, da je bilo v preteklem tednu ustrelje- nih 61 oseb radi protiboljševiških na- klepov, ki so imeli za posledico tudi aretiranje ruskega pomožnega komi- teja.

Pariz, 6. septembra. (Izv.) »Matine« javlja iz Helsinkija, da so se v Pe- trogradu začele nove teroristične ak- cije. Sovjetski list »Pravda« prinaša li- sto oseb, ki so bile radi svojega proti- državnega delovanja ustreljene. Med slednjimi se nahajajo imena znamenitih zastopnikov vede, literature, mnogih častnikov, dijakov in celo več žensk. Od ustreljenih je bilo 18 sovjetskih uradnikov in 4 člani sovjetske vlade.

UPOR V INDIJI.

London, 6. septembra. (Izv.) Po poročilu iz Kalkute se širi upor v In- diji iz ene provincije v drugo. Vstaja nima več lokalnega značaja, marveč zavzema vsled inozemske propa- gande vedno večje dimenzije. Admi- raliteta je izdala ukaz, da se odpravi ojačeno brodovje v pristanišča onih pokrajin, kjer se širi upor. Na podla- gi preiskave v Lahore se je dognalo, da obstoje med vstasi Indije in Egi- pta tajne in dobro organizirane zveze.

KAPITAL SE DRUŽI.

Berlin, 6. septembra. (Izv.) V Berlin je dospel na zrakoplovu iz Anglije čez Nizozemsko znani amerikalni milijarder Morgan v strogem inkognitu. Kot vzrok tega poseta se navaja, da se je sklenilo posojilo med Morganovo banko in skupino Stinnes.

SVETA VOJNA V MAROKU.

Pariz, 6. sept. (Izv.) Iz vstaškega ozemlja v Maroku prihajajo poročila, da je tam proti Špancem proglašena sveta vojna. Uporniki so izborno opremljeni in preskrbljeni z živežem za 3 leta. Francija namerava svoj dolg na- pram Španiji odplačati z dobavljanjem orožja in municije.

VELIK POŽAR V LONDONSKIH LADJEDELNICAH.

London, 6. sept. V londonskih lad- jedelnih je izbruhnil velikanski požar. Irt je napravil nad 500.000 funtov šter- lingov škodo.

Prehranjevalna kri-

izven vsakega dvoma ostane, da je današnja nevzdržna njo zakri- vilo kapitalistično-veleagrarna politika vladajočih.

Takoj po prevratu se je napravilo lahkomišeln skok iz vezane trgovine v prosto trgovino. Pogoji za prosto trgovino niso bili niti najmanj dani. Vsa opomin, da gospodarstvo ne dopusti nobenih vratolomnih skokov, je bil prazen udarec v vodo. Kapitalistični krogi so hoteli priti na svoj račun. Danes se kažejo posledice. Navzlic bogastvu na živilih v državi, trpi ljudstvo po- manjkanje in cene najpotrebnejših živilom se navljajo v nedogled.

Vendar vladajočim in njihovim trabantom ni bila dovolj uvedba proste trgovine v državi. Prosto roko so hoteli imeti tudi v trgovini pri izvažanju blaga v inozemstvu. S tem, da so nekatere veleagrarne in veleizvozničarske skupine pripomogle vladi večino pri glasovanju za ustavo, je bilo koncesijo- nirano izvoznikarstvo, ki pade izključno le v breme konsumenta. In kar je najbolj žalostno: z dovoljenjem izvoza se ni niti malo oziralo na domači trg, kaj šele na to, da bi se z vladne strani organizirala aprovizacija konsu- mentskih slojev.

Kakšen je danes položaj? Tisoče vagonov živil se izvažajo iz države, domači trg preplavljajo tuji špekulanti in prekupci, in blaga zmanjkuje, živila se draže. Ljudstvo pa, ki je navezano le na stalne dohodke svojega dela, proklinja svoj bežni položaj, ker ga draginja tlačí in mu odvzema eksistenčne pogoje.

Stojimo pred gospodarsko in socialno krizo, kakršne še ni bilo v celj novojni dobi.

Nomeščenci in delavci prihajajo popolnoma upravičeno z zahtevo po zvišanju plač. Pasivno državno gospodarstvo bo moralo šteti težke milijone. Privatna podjetja bodo morala računati pri svoji kalkulaciji z novimi bre- menji na povišanih plačah. In efeti? Država se bo morala znova zadolžiti, privatna podjetja so pa primorana iskati kritja v podraženih produktih. Z draginjo živil se na ta način povzročilo le splošno draginjo, ki ne bo prizo- dela samo nameščencev in delavcev, ampak tudi vse druge sloje.

Vse izkušnje kažejo, da še nikdar ni licitacija plač in mezd v družbi draginje življenjskih potrebščin, prinesla ugodno gospodarsko razrešitev. Nasprotno, situacija je bila vedno bolj zamotana in življenje je bilo vedno težje.

Vladajoče stranke poskušajo na vse načine, da odvrnejo krivdo draginje na drug naslov. V boj proti draginji hočejo zaplesti razne organizacije kon- sumentov, kot občine, konsumne zadruge itd. Te korporacije se naj bileje z draginjo, akoravno je več kot jasno, da v njihovi moči ni, da se zbolijo današnje stanje.

Krivda današnje draginje leži na vladni izvoznikarski politiki. Le vlad- ima moč v rokah, da pobije hudo draginjo. Koliko pa imamo pričakovati od današnje veleagrarne in kapitalistične vlade, so pa že pokazale izkušnje iz preteklo dobe.

Na Dunaju aretirani jugoslovanski komunisti.

Dunaj, 6. septembra. (Izv.) Danes zjutraj je tukajšnja policija aretirala skupino jugoslovanskih podanikov, ki so se baje aumljivo obnašali. Are- tacija se je izvršila, ker se imenovani niso mogli izkazati z dovoljenjem za bivanje, deloma pa so imeli ponare- jene dokumente. Dokler se ne do- žene njihova identiteta, ostanejo v zaporu. Baje se nahajajo med areti- ranimi komunisti in komunistični poslanci Jugoslavije. Vesti, ki so jih prinesli tozadevno tukajšnji social- listični listi o protipostavnem šika- niranju zadržanih, so tendenciozne in brez podlage. — Tozadevno nam poroča naš dunajski poročevalec še nastopno: Resnica je, da je policija prišla ro podanikov Vaše države v

neki tukajšnji kavarni, ker je bila nanje — baje od Vaših oblasti — opozorjena. Preiskava pa se je sam- po sebi umevno izvršila le za tem, da li imajo imenovani pravico bivališča na Dunaju in ako imajo potrebne le- gitimacije in druge dokumente. Ker se je pri tem izkazalo, da večina are- tovanih teh listin nima, pri nekate- rih pa so se našli celo ponarejeni os- tuji dokumenti, so bili predani v za- pore za toliko časa, dokler se ne do- žene njihova identiteta. Kakor se doznava, so zadržani komunisti-be- gunci iz države SHS. O kaki izro- čitvi aretiranih Vašim oblastem za enkrat ni govora in tudi Vaše oblasti dosedaj niso stavile še nobenih toza- devnih zahtev.

NOVINARSKÉ ZBORNICE V ČEŠKOSLOVASKI.

Praga, 4. septembra. Minister za socialno politiko, ki jo namerava ustanoviti in ki bo izdatno štiti vse interese. V raznih odsekih zbor- nice bodo zastopani i uredniki i iz- dajatelji. Te zbornice bodo znatno pripomogle k razvoju novinarstva in povzdigi nivoja novinarskega po- klica. Zbornica bo tudi ojačila gmo- ti in socialni položaj novinarjev, zlasti pa z ozirom na moralni in kul- turni napredek. Zbornica se bo za- vzela tudi za sanitarno humanitarno stanje novinarstva, kakor zavaro- vanje za slučaj starosti in onemoglo- sti ter za novinarski naraščaj.

Borzna poročila.

Zagreb, 6. sept. Devize. Berlin 207.75—209.50, Italija 825—835, Lon- don 700, Newyork (kabel) 190, New- york (ček) 186—190, Pariz 1460 do 1500, Praga 230—235, Dunaj 14.40 do 14.75, Budimpešta 47. Valute. Do- larji 187—189.50, avstrijske krone 15—16, carski rublji 22—24, napole- ondori 645, nemške marke 203 do 205, rom. leji 220, italijanske lire 820 do 830, turške lire v zatu 710.

Beograd, 6. sept. Valute. Dolarji 45.15, bolg. levi 38.75, rom. leji 54, nemške marke 52.35. Devize. Pariz 356, London 171.50, Newyork 45.55, Dunaj 4.03, Praga 55.75, Rim 203.75,

Sofija 37.55, Bukarešta 53.50, Zene- va 781, Berlin 52.30.

Praga, valute: nemške marke 89.25, švic. franki 1406, lire 1049, franc. franki 6275, sterlingi 81.87, di- narji 16.25, leji 88, avstr. krone 5.77, poljske marke 1.55, ogrske krone 19.85.

Dunaj, 6 sept. Devize. Amster- dam 41.950—42.050, Zagreb 662 do 667, Beograd 2641—2661, Berlin 1417—1423, Budimpešta 312.50 do 315.50, Bukarešta 1415—1425, Lon- don 4915—4935, Milan 5680—5700, Newyork 1323—1327, Pariz 10.060 do 10.100, Praga 1547—1553, Sofija 965, Varšava 33—35, Curih 22.575 do 22.625. Valute: Dolarji 1310—1314, bolg. levi 942.50, nemške marke 1412 do 1418, angleški funti 4375—4395, franc. franki 10.005—10.045, holand- ski goldinarji 41.850—41.950, italijan- ske lire 5630—5650, jugoslov. dinarji tisočaki 2611—2631, poljske marke 33.50—35.50, rom. leji 1402.50 do 1412.50, švicarski franki 22.525 do 22.575, madžarske krone 317.50 do 320.50.

Curih, 6. sept. Devize: Berlin 6.35, Holandija 185.50, Newyork 587, London 21.79, Pariz 45.80, Milan 25.30, Bruselj 44.25, Kodanj 100, Stocholm 126, Kristijanija 77, Madrid 76, Buenos Aires 175, Praga 7.10, Budimpešta 1.42, Zagreb 3.20, Bu- karešta 6.60, Varšava 0.17, Dunaj 0.65, avstrijske krone 0.54.

RUSILOV, DELEGAT PRI KEMALISTIČNI VLADI.

Carigrad, 6. septembra. (Izv.) Imenovanje ruskega generala Brusilova za delegata pri kemalistični vladi se oficijelno potrjuje. Dospel je v Angoro v spremstvu več častnikov in 100 vojakov sovjet. armade. Kot je bilo to že svoječasnno med Mosko- v in Angoro dogovorjeno, bo dobivala vlada kemalistov od sovjetske Rusi- je najizdatnejšo materialno podporo.

GRŠKO-TURŠKA VOJNA.

Carigrad, 5. sept. Bitka ob Sakariji se zdi, da se obrača za Grke na boljše. Kemalisti so odpoklicali svoje čete iz velike obrambne cone nazaj. Čete se

pravilnika z dne 6. julija t. l. št. 210 Ur. l. kot priseljenke stanovanjskega obsesta v Ptuju g. Antona Kolarica prof. in pos., Fr. Mohoriča, posestnika in krčmarja, Ivana Šegula, posestnika in žel. del., Ljudevita Sagadina, tajnika okr. zastopa, Albina Stritarja, učitelja in Bernarda Mikuletiča, sodnega uradnika. Prvi trije so kot zastopniki hišnih posestnikov, drugi trije kot zastopniki stanovanjskih najemnikov. Po pripadnosti strank sta 2 IDS, 2 SLS, 1 NSS in 1 JSDS pristal.

Ker se je vmešavala med lantovski prenos natakara O. Drevenšek jo je udaril M. Uleš iz hlađda s pestjo po ustih s tako silo, da ji je izbil 4 zobe.

Policija je zaplenila mesarju Weissenshtelnu od enega vola meso, ker je isto prodaval brez da bi ga bil prej pregledal žilnozdravnik. — Zaplenjeno meso se je potem prodalo prebivalstvu po znižani ceni. Zanimi trak v znak žalovanja za kraljem Petrom nosi vse državno uradništvo in častniki. Izjema je samo g. kapetan Sakičevic, isti je vedno le v družbi najzagrizenjših puškarjev Nemcev. Pregovor pravi: S kakim se družiš, tak si.

Po Hlađzah so na dnevnem redu uboj, zlasti zadnji čas, odkar je kuharje žganja prosto, so se znatno pomnožili. Dne 30. minulega meseca sta napadla Marlin in Marila Korenjak od Sv. Barbare gostilničarja Ivana Debeljaka in ga s kolom in kamenjem do smrti pretepla. — Dne 2. t. m. je prerazal Boštjan Zagorenjski 24 letnemu Jakobu Ciglarju iz Oruškovja z nožem trebuh, tako da je ta ostal na mestu mrtve. Tisti, ki so dosegli, da se je začel »šnopa« prosto kuhati in prodajati je v prvi vrsti sokriv teh sločinov. — V Ameriki se bojuje proti alkoholizmu, pri nas pa s alkohol. Kaj smo mi bolj napredni kot Američani? Povožena Franc Geč je povozil pri Moškanjcih Terezijo Korosec. Vseled zadobljeli notranjih poškodb so jo morali pripeljati v javno bolnico.

Nepošten hlapec je Jakob Selinšek, ki je ukradel svojemu gospodarju Adolfu Futviču 1 konjsko opremo, 2 odevi, in različne druge stvari. — Selinška je sasačila roka pravica, ko je prodaval ukradene stvari.

Koroško.

Kulturno delo Slovencev. Koroški Slovenci se krepko gibljejo po svojih izobraževalnih in splošnih kulturnih društvi. Nedavno je bil v št. Jakobu v Rožu šod za zastopnikov izobraževalnih društev za cel Rož, prišli so tudi Ziljani. Po zborovanju so igrali »Verigo«.

Germanizacija v cerkvi. G. Laure v Rudi je začel s polno paro germanizirati v cerkvi v popolnoma slovenski župniji je začel vpenjati nemško cerkveno petje. G. župnik, vprašamo vas, kako morete javno učiti in razlagati četrti božjo zapoved: »Spoštuj očeta in mater,« ko sami učite Slovence zaničevati svoj materni jezik. Pazite se! Kakor vam je pri volitvah izpodletelo, da ste dobili v cel občini samo 6 glasov, tako se vam zna zgoditi tudi pri tej nasilni cerkveni germanizaciji, če ne še huje!

Sad nemške šole. Na Djkšah je šolar zapel svojemu očetu najnovjšo pesem, ki so se jo učili v šoli, takole: »I verdamte hote habe, das i hote heltern habe« (Wie verdank ich Gott die Gabe, dass ich gute Eltern habe.)

Slovenski Plajberg. Nemski grajščaki in njih brezsrčni gosdardi se vedno na nezadosten način preganjajo slovenske kmete in najemnike ter jim delajo sitnosti, kjer le

morejo. Na Strugarjih so slovenskemu kmetu pod kasnjilo sredi stoletja zaukazali, da morajo svojo živino takoj nemudoma spraviti s pašnika, na katerem je s pravnimi dovoljenjem imel svojo živino. Dali jo je moral vsled tega v svojo sečo, tako da je sedel brez vsake krme za zimski čas in bo moral vso živino prodati. V Brodeh sta dva slovenska kmeta po krivdi Nemcev l. 1919. pri vojni operaciji izgubila vse svoje premoženje; vse je bilo njima zgorelo, hiše pa so Nemci razstrelili. Tedanji gerent le enemu namud njiu dal Petrovo, drugemu pa Tepelovo planino s hišo vred v gospodarstvo. Zdal pa je sodnja na prizadevanje nemškega grajščaka Voigta, obema zaukazala, da morata v 4 tednih z imenovanim posestev. Kje bosta imenovana Slovence s množičnimi rodbinami dobila stanovanja, to nemško gospodo malo briga. Glavno je, da se Slovence izžene, če tudi bodo potem hiše prazne stala. Takozvani »Mieterschutz« za Slovence seveda nima veljave! Pomilovanja vredna slovenska raja!

Posušne razmere se v Rudi prav albanške. Če jim ni kaj prav — to je zlasti slovenska korenčina — kar lepo vržejo v koš (tako je pripovedoval sam plemoša). Oblast, metlo v roke!

Sokolstvo.

Primorski Sokolski Krožek. Bivši člani krožka prosijo odbor, da jim javno javi, kedar se je vršil razpustil občni zbor krožka, in če se ni vršil, kedar se ga misli sklicati. Bivši član.

Sport in turiztika.

Boksarski match: Ross-Vrbanič. Nedeljski match med avstrijskima šampionoma Rossom in Vrbaničem je bil za Ljubljano prvovrstna novost. Zelo mnogobrojna publika je zasledovala posamezne faze boja z največjo napetostjo. Zal aranžmana matcha ni odgovarjal potrebi. — Match je končal v peti rundi z zmago Vrbaniča, prvaka Avstrije srednje teže in sicer s tem, da je sodnik njegovega protivnika Rossa, prvaka Avstrije teže kategorije vsled opetovanih nedovoljenih udarcev po tretjem opominu diskvalificiral. Ross je izval nato zmagovitega nasprotnika na nov boj.

PRVA SKUPŠČINA UDRUŽENJA JUGOSLOVANSKEGA UČITELJSTVA V ROGAŠKI SLATINI.

3. in 4. t. m. je zborovalo v Rogški Slatini učiteljstvo, organizirano v Udrženju jugoslovanskega učiteljstva, poverjenstvo Ljubljana. Na zborovanju je bilo zastopanih okrog 700 učiteljev in učiteljic. Zborovanje je pokazalo lep napredek v organizatoričnem delu našega učiteljstva in bo po svojih sklepih rodilo v najkrajšem času obilen sad v dobrobit tako učiteljskega stanu samega, kakor tudi v procvit šolstva vobče.

Zborovanju je predsedoval poverjenik g. Luka Jelenc, ki se je ob otvoritvi zborovanja spomnil v ganljivem govoru smrti našega velikega osvoboditelja kralja Petra I. ter izrazil čustvo neomejene vdanosti njegovemu nasledniku junškemu kralju Aleksandru. Po pozdravnem govoru g. Jelenc je imel g. Engelbert Gangl leg nagovor, v katerem je poudarjal potrebo ujedinenja učiteljev in učiteljic v jugoslovanskem udrženju. Iz poročila strokovnega tajnika g. Doštala povzemamo, da je šelo Udrženje, po-

verjenstvo Ljubljana 31 okrajnih društev z 2410 člani. Organizacija je vrlo dobro uspevala in je razen Slomškarjev združila v svojih vrstah vse napredno učiteljstvo iz cele Slovenije. — Poverjenstvo je imelo v letu 1920. 28.310 K primanjilja, ki ga je povzročil koroški plebscit, katerega pa je poravnala Učiteljska tiskarna. Proračun za leto 1921/22 izkazuje 300.000 K dohodkov in 491.600 K izdatkov. V rezervni sklad je vložila organizirano učiteljstvo 23.000 K, iz njega pa potrošilo 14.000 K. Nato so sledila razna poročila. Po daljših debatah so bili sprejeti sledeči sklepi:

Učiteljski naračdal naj redno dobiva vse učiteljske liste. V Mariboru in Ljubljani naj se učiteljskim priredijo primerna predavanja, o počitnicah naj posamezna učiteljska društva skrbijo za njih izobrazbo, za primerno vzdrževanje pa naj se vsak enkrat zgradi prepotrebni konvikt. Predsednika mariborskega in ljubljanskega Učiteljskega društva poročata o svojem tozadevnem delovanju med pripravniki, naglašajoč, da jim je v ta namen nujno potrebna denarna pomoč (knjižnice). Zbor sklene, da se podpora podeli iz rezervnega fonda.

Nenčiteljem se ne zabranjuje pristop k zborovanju, če so vpeljeni po predvidenju. V zaščito šole pred volitvami se ustanovi poseben obrambni odsek, državo pa se pozove, da sodeluje pri obrambi šole in posameznih učnih moči.

Protiv »Slovenskemu Gospodarju«, ki je posoval učiteljstvo s šoljoni in ga obdolževal evduštva in vohunstva v prid davčnim uradom, vlože vse učne moči utemeljeno obtožbo. Pooblastila so vposlali gosp. nadučitelju F. Radoslavu v Radvanje pri Mariboru.

Narodne himne naj se pojo v originalnem jeziku, »Lepa naša domovina« ostane lahko v že ukoreninjenem slovenskem prevodu.

Slomškarje se sprejme v UJU, če se izkažejo s potrditvijo, da so izstopili iz Slomškove zveze. Udeležba na zborovanjih je obvezna.

Ugovarja se sklepi Beogradskega Učiteljskega društva, da se učiteljstvo namerja ukaznim potom.

Obsoja se nemščevanje med učnim osebjem in intimno občevanje z nemškutarji.

Vse pokojnine naj se zjednačijo. Ukline naj se zadnji odst. odr. viš. šolskega sveta, ki zabranjuje skupno službovanje starišev in otrok.

Zavrne se želja po novem mladinskem listu, pač pa naj se omogoči rednejše izdajanje »Zvončaka«, ki ga je pomnožiti in povečati v obliki.

Društvena poročila v »Tovarišu« naj se omejeje na sklope.

Tvorinci učil se priporoča, da izda pokrajinske slike in patriotične slavnostne govore izza časa našega ujedinenja.

Okrajne učiteljske knjižnice naj se izroče javnosti.

UJU naj pospešuje spisovanje in izdajanje šolskih iger in spevov. Ustanovi naj se glasbeni odsek.

Počitnice naj se ureda tako kakor na srednjih šolah.

Dijaki, ki so dosegli 4. gimnazijski razred, se morajo pred vstopom v učiteljske podvreči izpitu iz opisne geometrije.

Vsak okraj naj nabavi svoj skloptikon za šolska in javna predavanja.

Za kmetijski pouk naj se na učiteljskih nastavlja le strokovnjaki. Priporočajo se učne slike iz kmetijskega prirodznanstva, ki jih je sestavil nadučitelj Josip Lapajne. (Izroč se tiaku.) Ustanove naj se kmetijsko-

nadaljevalni in gospodinski tečaj, ki naj jih izvede vlada.

V novem šolskem zakonu naj se zaseda učnim močem stanovanje (na deželi tudi prehrana), meščane pa odškoduje v obliki primerne stanarine.

Kupne cene šolskim knjigam naj odloča prosvetni odbor v sporazumu z založniki.

Šolske prireditve naj bodo proste vseličnega davka.

Omogočijo naj se počitniška potovanja sporazumno z odborom dijaškega PS. — Železniške vožnje naj se znižajo učiteljem za 50 odstotkov.

»Učiteljski konvikt« naj se zgradi s pomočjo brezobrestnega posojila v sneskih po 1000 kron. Vsak učitelj naj pripomore s tam malim zneskom, da more učitelj otrok nadaljevati študije v srednjih šolah.

Sprejme se predlog, da se poleg verskih vaj praznujejo državni prazniki po ljudskem običaju, t. j. s šolsko mašo.

Po predavanju o izvenskolemskem delovanju se sklene, naj se v ljudstvu vzbudi ljubezen do bratov Srbov in vojaške obveznosti.

Učiteljstvo se izreka za strogo centralizacijo učne uprave, odklanjajoč sieherni separatizem.

S popoldanskim presledkom ene ure se zborovanje zaključ ob pol 19. uri s državno himno.

Porota.

Zrtev sirovosti. Včerajšnja porotna obravnavna, ki se je vršila proti obtožencu tovarniškemu delavcu Janecu Mali in mizarškemu pomočniku Jakobu Jeralu je pokazala žalostno sliko vsake posirovelosti. Prepri, sirovo zmerjanje, pretep, kol, nož, to še vedno igra pri nas osobito po deželi veliko vlogo. V tem slučaju pa sta nastopila obtožena skrajno sirovo. — Potek slučaja, ki je končal s smrtjo je bil sledeči: Na binkoštni tork se je sešel z današnjimi obtožencema v gostilni Marije Copove na Koroški Beli posesti, oženjen oče dveh otrok, Anton Zupan. Val so bili precej pijani in kmalu se je vnel prepri. Iz prepri se je razvil pretep in že so igrali vlogo kol in noži. Zupan je bil res zelo siten in je dvakrat s velikim kolom napadel obtoženca. Drago je plačal svoje napade. Obtožena sta ga vrgla po tleh in po njem skakala. Pretep pa se je še nadaljeval in obtoženca prideta na čudno misel. Obsodila sta ga, da mora stati eno uro v vaškem koritu, ki je napolnjen z vodo, češ da se malo ohladi, in res sta ga vlekla h koritu in ga postavila v vodo. Dobro pa bi še bilo, če bi ostala samo pri tem. Toda razjarjena obtožena sta vzela dva velika kola, ona dva, s katerimi ih je baje napadel Anton Zupan in sta ga začela v vodi stoječega pretepati. In prenehala sta še le, ko se je oglasil Mali: »Molči! Zdal je pa dosti«. Potegnila sta Zupana iz korita in ga pristavila k zidu ter odšla. Zupan se je vlekel domov in drugi dan je valed dobljenih ran umrl. Dognali so, da je dobil med pretepom strahovit udarec po trebuhu, udarec, ki mu je pretrgal želodec in povzročil gnitje in zastrupljenje. Pokojni je pred smrtjo izpovedal o poteku v smislu navedenega opisa. Obtožena, oba že večkrat radi pretepa in drugih zločinov kaznovana priznata, da sta pokojnega res tepla, nobeden izmed njih pa noče priznati smrtneopnega udarca. Porotni senat je stavil porotnikom dve glavni in dve dodatni vprašanji, ki nudiijo porotnikom vso možnost izreči svoje mnenje o krivdi obtožencev. Ali gre za dogovorjeni boj ali za nesrečen slučaj za

hudodelstvo težke telesne poškodbe, ki je povzročila smrt. Porotniki so vse štiri vprašanja soglasno zanikali in obtoženca sta bila oproščena.

Drugi uboj, ki je ravno tako sirov, samo malo drugače pobarvan, se je izvršil v Lescah na Gorenjskem. Podlegel je nožu mlad fant, sin posestnika in sodavičarja Kunčiča v Lescah pri Radovljici na Gorenjskem. Dejanje, ki je bilo posledica lantovskih prepriov nezrelih dečkov, se je vršilo v kratkem sledeči: Na Sv. Petra dan se je vračal današnji prvobitoženec Florjan Mulej iz Radovljice. Z njim je šel njegov bratranec, s katerim sta bila vedno kot pastirja in šolarja skupaj nezakonski posloviljeni Meršolji. Oba dečka se nista stara 20 let. Nesrečen slučaj je hotel, da sta se srečala na tej poti Mulej in pokojni Kunčič. Kunčič je dal namreč pri tej priliki Muleju zaščitno, ki ga je tako bolela, da je sklenil kruto krvavo maščevanje. Svoj naklep je tudi izvršil, pomagal pa mu je pri tem bratranec soobtoženec Meršol. Bilo je nedolgo sveder je bil Meršol na bladu, kjer je rekel nekemu vojaku: »Danes se bomo pa še igrali! In res so se izpolnile te besede. Prišel je h Kartinu Kunčič in tako se je začelo lantovsko prerekanje. Ker sta Mulej in Meršol že preje govorila, da bočeta Kunčiča malo okrcati, če pride, jima je pri priložnosti še celo jako neprevižno pripomnil: »No sedaj je Kunčič tu, če imata korajžja pa ga dajta«. Neareča je hotel, da je bil Kunčič sam iz gostilne. Kam je šel ni rekel, omenil pa je, da še pride. Res je šel, ali samo, da umrje. Maščevalca sta šla za njim, napadla sta ga na cesti in med pretepom, o katerem se ne ve, kako se je vršil je udaril Kunčiča Meršol s kolom. — Mulej pa ga je trikrat zabodel s nožem. Kunčič je omahnil, šel do gostilne in tam umrl. — Morila pa sta pohegnala na neki skedenj. Obtoženi Mulej prizna, da je udaril Kunčiča s nožem, vendar opisuje svoje delanje kot posledico zmotenosti in sicer zaradi udarca, katerega mu je baje zadal Kunčič isti večer s steklenico po glavi. Porotniki so potrdili obe vprašanji s desetim glasovi. — Obsojena sta bila Flor. Mulej na dvehdeset let, Fr. Meršol pa na enolpol leta težke ječe. V kazni se jima vitoje preiskovalni zapis od 4. jul. 1921.

Književnost in umetnost.

Velik koncert »Umetniškega zbora Kubanskih kozakov«. V soboto 10. septembra t. l. bo v veliki dvorani Narodnega doma prvi velik koncert »Umetniškega zbora Kubanskih kozakov«. Ta koncert je igral še po vseh velikih mestih Jugoslavije, kakor v Beogradu, Osijeku, Novem Sadu itd. Kritike listov so zelo laskave in jamčijo za resnični umetniški užitek. Koncert se vrši v Narodnem domu, ker je velika dvorana hotela »Union« rezervirana za posetnike Ljubljanskega velikega sejma. Upamo, da bo obilno stvo polnoštevilno posetilo te umetnike, ki bodo s svojim proizvajanjem zadovoljivo učinkovali na posetnike Ljubljanskega velikega sejma.

Naročajte in širite »JUGOSLAVIJO«!

Globoko potrti naznanjamo tužno vest, da je naš marljivi sodelavec in dobri tovariš, gospod

Avgust Peruzzi

prokurist Jadranske banke podružnice v Ljubljani

včeraj ob pol 18. uri preminul.

Pogreb se bo vršil v sredo, dne 7. septembra t. l. ob 16. uri iz hiše žalosti Janez Trdinova ulica št. 4.

Blagopokojnika, moža vrlega značaja in vzornega tovariša, ohranimo v trajnem najboljšem spominu.

LJUBLJANA, dne 6. septembra 1921.

Ravnateljstvo in uradništvo Jadranske banke.

valno sem poskočil, da bi izruval še te poslednje sledove nesreče in ko sem jih hotel vreči skozi odprto okno, me je uboga ženska zagrabila za roko in mi rekla z neodoljivim glasom: »O, gospod, pustite mi to! Prosim vas, rotim vas!« Obup jo je bil, se mi je zdelo, brezdomno tako zmešal, da se je z vso svojo nežnostjo oklenila povzročevalcev smrti svojega sina in jih hotela shraniti kot strašno in drago svetinjo. — In polastila se je žebila in vrvica.

Končno, končno je bilo vse končano! Da bi odpodil polagoma mrliča, ki je strašil po zavojih mojih možganov in čigar prikazen me je mučila s svojimi srepimi očmi, sem se še živahneje kot ponavadi zatopil v svoje delo. Toda takoj naslednji dan sem prejel cel zavoj pisem: nekatera od stanovalcev moje hiše, druga od sosednjih hiš, prvo iz prvega nadstropja, drugo iz drugega, tretje iz tretjega in tako dalje, nekatera v polsaljivem slogu, kakor da hočejo pod očitno šato skriti odkritosrčnost svoje prošnje, druga okorno — predrzna in polna pravopisnih napak, toda vsa so stremela za istim ciljem, hotela so namreč dobiti od mene kosček one usodepolne in srečnosne vrvice. Med podpisanci je bilo — to vam moram povedati — več žensk kot moških; toda vsi verjemite mi, niso pripadali najnižjemu in prostaškemu stanu. Tista pisma sem shranil.

In tedaj se mi je nenadoma posvetilo v možganih in razumel sem, zakaj mi je imati tako odločno iztrgala vrvico iz rok in s kakšno kupčijo se je namerala potolažati.

Proda se:

ELEKTRIČEN MOTOR

3 in pol HP, 440 volt, enakomeren tok in 2 voza z diro (1 peresna, 1 navadna), popolnoma nov voz zapravljen s sedeži in ena transmisija se takoj proda. Ogleda se Šlomska ulica 19 na dvorišču.

PRODA SE HIŠA

v trgu na Stajerskem z mesarjijo in zalogo piva. Pri hiši je tudi lep zelenjadni vrt. Cena K 150.000. Resne ponudbe na upravo pod »Bodočnost«.

PRODAM

večjo množino sodov od 200 do 2000 l starih in novih po ugodni cenli. Mohar Anton, sodar, Vič.

DVA ČEVljARSKA POMOČNIKA za boljše zbiti in šivano delo, proti dobri plači in vsej oskrbi v hiši, za takojšnji nastop išče Rud. Jeglič, čevljarski mojster, Radeče p. Zid. most.

LEPA HIŠA (VILA)

s 4 stanovanji, verando, gospodarskim poslopjem, velikim vrtom za zelenjavo, z vinsko trto zasajeno in eno njivo. Eno stanovanje se lahko takoj sprazni. Vpraša se pri lastniku v Mariboru, Jurčičeva ulica, št. 18 predm. Studenci.

TRIBUNA

tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4, Zvonarjeva ulica 1.

KROJAŠKEGA POMOČNIKA sprejme Alojzij Novak, Domžale. 2113

TRGOVSKA HIŠA

enonadstropna na prometnem mestu v Celju s trgovino z mešanim blagom, dobro ldoča s celnim inventarjem. Prostorno dvorišče z zidanimi drvarnicami, lepim vrtom in veliki njeni ob glavni cesti, krasno stavbišče za obrt ali malo industrijo, se proda po primerni cenli. Pojasnila se da le resnim kupcem na ponudbo pod »Trgovina 1921« poštnoleže Celje.

VOLGA, VOLGA!

Iz prodaje na Ljubljanskem velikem smnjju, Paviljon H 291 ruske krasne pesmi »Volga, Volga, Sarafan in druge lepe ruske muzikalije z originalno naslovno sliko po 10 K izdal Milan Auman in drug, Krško, Slovenija.

JERMENA

gonilna, usnjata, prvovrstna Knochova v dimenzijah (širinah) od 30—250mm prodaja po cenli, takoj z skladišča. Glavno zastopstvo za Jugoslavijo Frković I drug, Mesnička 5. Telefon 4—45. Ljubljana, Stritarjeva ul. 7, telefon 422.

VELIKA IZBIRA

otroških vozičkov, dvokoles in šivalnih strojev po cenli F. Batelj, Ljubljana, Stari trg št. 28. Sprejme se v polno popravo za emajliranje z ognjem in poniklanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni stroji. Mehanična delavnica, Karlovska cesta 4.

HIŠA S POSESTVOM

enonadstropna, na glavnem trgu v Kočevju (ev. tudi s pohištvo), z vrtom, za vsako podjetje primerna, z gospodarskim poslopjem, njivami, travniki in gozdi — polni do-rašenim lesom — se proda iz proste roke po ugodni cenli. Več se polzve pri trgovcu Josip Röhrl — Kočevje.

Kupi se:

1 ELEKTROMOTOR, 300 VOLT NAPETOSTI

1/2 PS, z 1200 obrati na minuto, z pogonskim oporom, se takoj kupi. Cenjene ponudbe prosim na upravništvu lista.

Službe:

SPREJMEM TAKOJ

prodajalko za moko prodajati, katera bi bila zmogla tudi nekoliko knjigovodstva in korespondence. Plača po dogovoru. Ponudbe na Anton Poljanec, valjični mlin, Radeče pri Zid. mostu.

ELEKTROVODJA

za srednje električno, samostojni izvežbani delavci se sprejme. Ponudbe na upravo »Jugoslavije«, Celje pod »ELEKTROVODJA« z označbo, keda lahko vstopi in za katero plača.

NATAKARJI IN NATAKARICE

se sčjejo za velesemenj. Park hotel Tivoli.

ABSOLVENT TRGOVSKE ŠOLE

oziroma trgovskega tečaja večš strojeplisa se sprejme takoj pri večjem tovarniškem podjetju v Ljubljani. Prosilci z prakso v knjigovodstvu imajo prednost. Ponudbe po »Knjigovodstvo« na upravo Jugoslavije.

SPREJME SE

Kontoristinja s prakso, spretna strojepliska, zmogla vsaj slovenske stenografije in zanesljiv skladiščnik, izučen pomočnik mešane stroke, natančen in energičen. Nastop službe v kratkem. Ponudbe s prepisil spričeval in zahtevami na trvdko Janko Popovič, Ljubljana.

Razno:

NAZNANILO.

Slavnemu občstvu najuljudneje naznanjam, da sem dobil obrtno dovoljenje za plakiranje in da sem obenem prevzel službo postreščaka, katero bom izvrševal najvestneje in po zmernem zaslužku. Priporočam se cenli občinstvu za naročila bodisi na kolodvor ali s kolodvora, ker se bom trudil, izvršiti vsa naročila najhitreje in najvestneje. Z velespoštovanjem Mihael Lužar, postrešček in plakater, Kranj.

PENZIONIRAN DRŽAVNI PODURADNIK

išče službo kot skladiščnik, sluga, vratar, oskrbnik ali kaj podobnega. Cenjene ponudbe prosim pod št. 1808 na upravo lista.

PRIPOROČA SE

atelje za črkoslikarstvo Filip Priston et Bricelj, Ljubljana, Aleksandrova cesta 1. (Hotel Maltč).

POZOR! ZIMA! POZOR!

Zimo vsake vrste izdeluje in prodaja trvdka U. Ješe, Stražišče pri Kranju. Vzorci na razpolago pošiljine prosto.

IŠČEM STANOVANJE

Vzajem vsako stanovanje, grem kot podstanovalec z souporabo kuhinje, vzajem ev. samo mesečno sobo. Cenjene ponudbe prosim pod »Nujno« na upravo lista.

POSESTVO SE PRODA

oddaljeno 20 minut od Ptuj z žlahtnim vinogradom, sadonosnikom z lepo zidano hišo, vinčarskim poslopjem in inventarjem vrtnarske obrti. A. Tiršek, Ptuj.

ZLATO — SREBRO

staro — zlomljeno. F. Čuden, Ljubljana, Prešernova ulica 1.

Ivan Gajšek
papirna trgovina in knjigoveznica,
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 2.
Ima vedno v zalogi vse vrste papirja, trgovske in poslovne knjige, pisarniške in šolske potrebščine.
: : Založništvo šolskih zvezkov lastnega izdelka. : :
Naročila po pošti z obratno pošto.

2000 hl hramnih sodov

oddam. Velikost 17 do 90 hl. Izven tega tudi razstavljalni sod z 320 hl, skoraj nov. Ponudbe pod »SODOVI« na Anončno ekspedico GAISSER, Maribor.

Papirna industrija
Anton Janežič
LJUBLJANA, Florijanska ulica št. 14.

Zaloga vseh vrst šolskih zvezkov in poslovnih knjig.

Prvovrstno blago! Najnižje cene!

POZOR! REKLAMNA PONUDBA! POZOR!

Radi razpustitve moje zaloge ur pošiljam tekom 30 dni vsakemu pošiljatelju tega iz časopisa izrezanega oglasa eno krasno remontoiruro (za gospode), dobre kakovosti, dobro ldočo 30 ur brez navijanja, ter s triletno pisarno garancijo, za reklamno ceno 40 mesto 85 dinarjev. Denar se pošlje franko naprej v priporočenem pismu. Uro se pošlje takoj priporočeno.

Povzetne pošiljatve le tedaj, če se pošlje 10 dinarjev naprej. Skladišče ur ADOLF MITT, Zagreb, Samostanska ulica št. 4.

Čehoslovaški paviljon št. 414.

Liquor L. V. Griotta in Sagivir
od firme Louis Vantoch (Nymburk, Čehoslovenska)
je najfinejši liker.

Šolski zvezki!

Lastna založba!

Nizke cene! Nizke cene!
Vse druge šolske potrebščine na drobno in debelo.

Paviljon 352/E.

URANUS - PAPIRNICA

Ljubljana, Mestni trg 11.

M. Miklavc

Ljubljana,

Streliška ulica št. 29.

priporoča svojo zalogo suhih, mehkih in trdih sekanih drv po zmernih cenah.

Naročila se sprejemajo v Streliški ulici št. 29 in v gostilni Komenskega ulica 36.

Večja množina odpadkov

od belega papirja

se proda.

Porabljivo zelo za mesarje, delikatose itd.

Natančneje v upravi lista.

Veletgovina papira i naklada razglednica traži dobro uvedenog, solidnog

zastupnika

za cju Sloveniju uz dobru proviziju. Uplat na »Ljubljanskem velikem smnjju«. Paviljon H št. 295

Dobrodoča gostilna

V MARIBORU

na zelo prometnem kraju, z 3 lokali, z inventarjem, vinom in mostom se radi boleznij takoj proda. Ponudbe pod »priročnostna kupčija«

Rud. Gaiser, Anon. pisarna, Maribor.

Obvestilo.

Imam v zalogi vse šolske potrebščine, kroje, telovadne obleke, čevlje, ovratnike gumba za člane in članice.

Ceniki na razpolago!

PETER CAPUDER

Zdravo! Dobavitelj J. S. S.

H. SELJAK

zastopstvo v Ljubljani

Tovarna BRATRI UBITZOVE
Ljubljana — Praha.

Prva češka tvornica usnja za mobilije in knjigoveze.

Vrhu usnje vseh vrst.
HAKA GAMASE
in drugi usnjeni izdelki.
Velika zaloga čevljev.

Karlovska cesta 2, —
Prešernova ulica 52.

Sejm paviljon 280/H.

Belin za snaženje belih čevljev,
Pogin za pokončavanje miti in podgan,
Morin za pokončavanje šturkov,
Rapid za pokončavanje stenice,
I. C. Kotar, Ljubljana
drogerija, Wolfova ulica št. 3.
Trgovci primeren popust.

Pred nakupom naj si vsakdo ogleda veliko zalogo

jedilnega orodja, jeklene-ga in aluminijevaga, potne kosare, čevljarsk. orodja, rince in zapon za čevlje, sukanca, gumbov, vzenin in našivkov ter vse druge potrebščine za krojače, šivilje, čevljarje, sedlarje i. t. d. pri

Josip Petelinc-u

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7.

Največja izbira! Nizke cene!

NA VELIKO IN MALO!!

IVAN SAX, Ljubljana, Stari trg 8

Trgovina s manufakturnim blagom in oblekami domačega izdelka priporoča

po znižanih cenah.

IVAN ZAKOTNIK,

mestni tesarski mojster

Telefon 379 LJUBLJANA Dunajska c. 46

Vsakovrstna tesarska dela, kakor: moderne lesene stavbe, ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje itd.

Gradba lesenih mostov, jezev in mlinov. Parna žaga. Tovarna furnirja.

Delavnica črev

Taško Djordjevič

SKOPLJE, Ledi pedšet 105

priporoča vsem prekajevalcem, in prekupcem nakup prvovrstnih črev za izdelavo klobas, kranjskih klobasic, salam i. t. d. Prodaja na debelo in drobno. Razpošilja se po celi državi po poštnem povzetju. **Zahtevajte cenik.**

Slov. gradbena družba z o. z. Ljubljana

Tehnična pisarna v tovarni Kersič.

Lastni paviljon, enodružinska stanovanjska hišica, vsebuje: dve sobi, 1 kabinet, kuhinjo, sobo za služkinjo, kopalno sobico, shrambo. Zastavljena ploskev 73 m². Dobavljamo celo leseno konstrukcijo z vsem tesarskim, mizarskim, ključavničarskim delom približno en mesec po naročilu; na licu mesta postavljeno v približno 3 tednih. Cena za 1 m² zastavljene ploskve 1000 do 2000 kron po obliki tlorisa.

Tovarna

Telefon št. 260.

čevljev

Peter Kozina & Co.

Glavna pisarna in zaloga na debelo in na drobno, Ljubljana, Dreg 20.

Izdeluje čevlje za gospode, dame, dečke, deklice in otroke iz lak-, boks-, ševro-usnja in drugega materijala. — Najmodernejšie oblike! — Najsolidnejši izdelki! — Konkurenčne cene! — Razstava: Paviljon.

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga poljedelskih strojev

Ljubljana, Dunajska cesta št. 16.

prilagoja prvovrstne poljedelske stroje, stroje in orodje za rokodelce, stavbeni material in kuhinjsko opremo.

Na debelo in na drobno.

ŠMIRGELJ NA PAPIRJU

platna, dalje za snajenje nožev šmirgljev prah, steklen papir (Glaspapier), kremenolov papir (Flintpapier) razstavi na »Ljubljanskem velikem semnju« v paviljonu H. št. 245. Tvrda Toman & Reich, Maribor, Gosposka ulica 38. Telefon št. 336.

Zahtevajte vzorce!

Cene konkurenčne!

Stavbno in umetno mizarstvo A. ROJINA in KOMP.

Telefon 480
252

Ljubljana

Poštni čekovni račun št. 11.638

STAVBNI ODDELEK
SLOMŠKOVA ULICA 16

POHIŠTVENI ODDELEK
KOLODVORSKA ULICA 8

Izdeluje: okna, vrata, portale, obstenje, stropne itd. v vsaki množini od najenostavnejše do najfinije izvedbe.

Izdeluje: spalnice, jedilnice, salone, pisarne in hotelske opreme itd. v vsakem slogu iz mehkega in vsakovrstnega trdega lesa.

Najmodernejše urejeno podjetje!

Ponudbe in načrti brezplačno.

Restavracija „Južni kolodvor“ Maribor.

Priporočam slavnemu občinstvu dobro domače vino in dobro kuhinjo po najnižjih cenah.

Franjo Stikler, restavrat.

Industrija drva

Lavrenčič & Co.

lesna Industrija in trgovina drvara i gradjara

LJUBLJANA, Dunajska cesta 47.

ŠOLSKI ZVEZKI

za ljudske in srednje šole, na razpolago v vsaki množini.

Priznано najboljši, lastni izdelki iz belega, finega papirja in močnih ovitkov.

Učiteljska tiskarna Ljubljana

Frančiškanska ulica št. 6.

Najbolj ceni!

Zahtevajte cenik!

Točna postrežba!

Ljubljanski veliki semenj, paviljon E, št. 4.

Prva

žrebljarska in železo-obrtna zadruga v Kropi in Kamnigoric

Izdeluje po najnižjih cenah: vsakovrstne ročno- in strojnokovane železne izdelke. Na sejmu zastopana v paviljonu Gospodarske zveze v Ljubljani.

CENIKI NA RAZPOLAGO NA RAZSTAVI!

MENJALNICA

SLOVENSKE ESKOMPTNE BANKE

v Ljubljani, nasproti glavnega kolodvora.

Kupuje in prodaja devize in valute po najugodnejših dnevnih cenah. — Ima poseben borzni oddelek. — Prevzema vse bančne posle.

Telefon št. 3.

BLOKE, NOTEZE IN ZVEZKE znamke „BLOK“.

Priznано najboljši, lastni izdelki

iz belega finega papirja in modernih ovitkov dobavlja vsako množino

• Zvezna tiskarna Ljubljana

Wolfova ulica št. 1.

Najnižje cene! Zahtevajte cenik! Točna postrežba!

Ljubljanski veliki semenj, paviljon E, št. 15.

INDUS d. d. CARL POLLAK

tovarna usnja in usnjatih izdelkov

KRANJ LJUBLJANA VRHNIKA

Centralna pisarna:

Ljubljana, Sv. Petra cesta 68.

Telefon 528.

I. Industrija usnja.

- A. Vegetabilno (čreslostroj, usnje).
1. kravine ružave, črne in chagrin ter za mehove in strehe, 2. kipsi, 3. telitine, 4. ovčine in kozine: a) mazane, ružave in črne, b) barvane za mobilije, tapetiranje in konfekcijo.
5. Vseheteles: a) za izdelavo dokolenic, barvane ali naravne, b) za izdelavo nogometnih žog, c) za izdelavo razne usnjate konfekcije.
6. Svinjine (specialiteta): a) za fino lahko opremo, barvano ali naravno, b) za kovečke, c) za mobilije in galanterijsko konfekcijo (portemonnais, portefeles in knjigovestvo).
7. Podplati: a) trovloženi, hrastostrojni podplati, b) vache.
8. Crouponi: a) za izdelavo transmissijskih jermenov, b) hrastostrojni.
- B. Chrom usnje.
1. Box-calf črno in barvano, 2. Chevreaux, 3. Chevrete, 4. Chrom usnje za izdelavo nogomet žog, 5. Chrom usnje za izdelavo jermenov.
- C. Galun usnje
- za izdelavanje vezilnih in šivalnih jermenčkov.
- D. Lak usnje.
1. Box-calf, 2. Chevreaux.

II. Industrija usnjatih izdelkov.

- A. Čevljarški izdelki.
1. čevlji za štrpce, 2. čevlji za rudnike, 3. čevlji za šport in nogomet, 4. čevlji po vol. vzorcu, 5. sandale.
- B. Konfekcija transmissijskih gonilnih jermenov.
1. specijalni stroj 2. hrastov stroj,
3. chromstroj, 4. jermenci za šivanje in vezenje transmissijskih jermenov.
- C. Konfekcija
- za dokolenice (gamase), nogometne žoge, torbice, portefeles itd. iz vegetabilnega chrom in lak usnja, nahrbtniki, športni pasovi itd. tržne torbice.

Najfinejši konjak medicinal

(pristen vinski destilat), prvovrstno slivovko in pristen domač brinjevec prodaja samo na debelo, Parna veletržnarna

Robert Diehl, Celje (Slovenija).

Oblačilnica za Slovenijo r. z. o. z. v Ljubljani

uljudno naznanja, da je prejela od znane brnske tvrdke STYASSNY & SCHLESINGER

bogato zalogo volnenega ženskega blaga

za zimo, ki se lahko ogleda vsak dan v njenem glavnem skladišču v Ljubljani, Solski drevored št. 21. Cene za prvovrstno blago kar najugodnejše.

Samo na debelo! Samo na debelo!

Zaloga pohištva

Karol Preis-a, v Mariboru, se je preselila v Gosposko ulico št. 20. Pirhanova hiša

velika zaloga lesenega, železnega in tapetniškega pohištva.

Ceniki na razpolago!

Na debelo! Ekspert! Na drobno!

Teodor Korn

Ljubljana

Poljanska cesta št. 8.

se priporoča cenj. občinstvu za izvrševanje vsakovrstnih kleparških in vodovodnih inštalacijskih del ter za pokrivanje streh. Vsa stavbinska in kleparska dela v priznано solidni izvršitvi. Proračuni brezplačno in poštne prosto. Popravila točno in po najnižji ceni. Pločevnasta ambalaža kakor konse za firnež, olje, bencin, doze za barve, kandite in konzerve.

Mehanična vrvarna, terilnica, predilnica

Anton Šinkovec, Kranj — Grosuplje

Centrala: Grosuplje.

Telefon: Grosuplje 1.

razstavlja svoje izdelke na Ljubljanskem velesejmu paviljon E št. 39, katerega obisk se uljudno priporoča.

Lastni razstavljalni paviljon

na Ljubljanskem velikem semnju

od 3.-12. septembra 1921.

Združene papirnice

Vevče, Goričane in Medvode

delniška družba v Ljubljani

Telefon št. 1—67 (Ljubljana)

Brzjavni: Papirnica Vevče

Tačasna centrala:

Papirnica v Vevčah, Pošta: D. M. v Polju pri Ljubljani. Postaja Juž. Zel.: Zalog

Papirnice v Vevčah, papirnica, tvornica celuloze in lesovine

v Goričanah in tvornica lesovine v Medvodah.

Mesečno proizvajanje 100 vagonov raznih vrst papirja:

Papir iz tkanine, brezlesni pismeni, pisarniški, tiskovni in konceptni papir. Strofejski, bankpost, karton in risalni papir. Brezlesni dokumentni koncept-meliran, nebeljeni konceptni papir; srednjefini pisalni in tiskovni papir, karton za dopisnice. Brzjavni svitki in papir za naustnike (stročnice). Navadni tiskovni kuler in papir za lepake v vseh barvah. — Rotacijski tiskovni papir. — Ovojni papir iz čiste celuloze in navadni ovojni papir.

Najnižje cene! Najnižje cene!

VULKAN tvornica gumijevih izdelkov v Kranju

izdeluje

prvovrstne podpetnike.

Čisto domače podjetje!

FRAN RAVNIKAR

mestni tesarski mojster

LJUBLJANA, Linhartova ulica št. 25. - Telefon št. 415.

Izvršuje vsa v njegovo stroko spadajoča dela in sicer vodno in nadtalno ter umetno tesarstvo.

Parna žaga in strojne delavnice

Prevzemam po danh, kakor tudi lastnih načrtih zgradbo mostov, jezov, hiš, viš ter razne gospodarske in industrijske stavbe, stolpne strehe, kupole in cerkvena ostrešja, balkone, vrhne ulice, verande ter razna druga vrtna arhitektonična dela. Stopnice, dekorativne stropove ter dekorativne stenske opaze. Za razne industrijske stavbe opozarjam zlasti na moje patentirane nosilce za večje proste razpetine od 12—50 m. Razstavljam v paviljonu stavbene stroke in lesne industrije.

Naročajte in razširjajte „Jugoslavija“

Žitni zavod v Ljubljani

družba z o. z.

Krakov trg številka 10. :: Telefon številka 243 interurban.

Prodaja vse vrste žita; moko banatsko in domačo.

Velika skladišča v Ljubljani in Somboru.

Zahtevajte ponudbe!

Zahtevajte ponudbe!

ORLEKE!

Moške, fantovske in deške, mikado, raglane, površnike, kožuhe, jahalne hlače, specialitete v otroških oblekah (kostumih) in drugo konfekcijo od najpreprostejšega do najfinejšega kroja v najboljši izdelavi ter razno sukno, hlačevo in podloge nabavite najceneje edino le pri konfekcijski industriji

„FRANDE“ (FRANC DERENDA), LJUBLJANA, Emonska cesta številka 8. - Telefon številka 313.
Vdeleženec „Ljubljanskega vzorčnega velesejma“.

Paviljon E, oddelek št. 52.

ORLEKE!

Rezervirano za trdiko
„Promet“.

Ministrstvo financ Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev

7% državno investicijsko posojilo l. 1921 v iznosu Din. 500,000.000.

POZIV NA VPIS.

Minister financ Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev na temelju Uredbe z dne 27./VI. 1921 Dšt. 7941 v zakonjene s členom 130 Ustave pozivlje na vpis

7% državnega investicijskega posojila v nominalnem znesku Din. 500,000.000.

To posojilo je investicijsko ter se bo porabilo izključno v svrhu splošnega dobrobitja kakor: popravilo, izvršitev in razširjanje železniškega prometa, stavbo novih in dovršenje započetih železniških prog, napravo in popravila pristanišč, cest, potov itd.

Nominalni iznos posojila je Din. 500,000.000 izdan al pari v kosih po Din. 100, 500, 1000, 5000 in 10.000 v 50.000 serijah po 100 števil, obresti so 7% na leto ter se izplačujejo dekurzivno brez vsakega odbitka v polletnih kuponih in to 15. marca in 15. septembra vsakega leta pri vseh javnih blagajnicah in zato pooblaščenih denarnih zavodih brez odbitka kakoršnega koli davka, koleka in takse.

Prvi kupon se izplačuje 15. marca 1922. V teku 10 let se to posojilo ne more konvertirati, niti v tem času obrestna mera znižati. V slučaju, da se posojilo po preteku 10 let konvertira, mora se imeteljem obveznic ponuditi izplačilo v nominalnem iznosu.

Posojilo je amortizacijsko ter se izdaja na 50 let. Amortizacija počinje 4 leta po emisiji, ter se vrši enkrat na leto pri Generalni direkciji državnih dolgov z žrebanjem ali odkupom po določenem amortizacijskem načrtu, ki je na obveznici natisnjen. Posojilo je zavarovano z hipoteko, a potrebna svota za anuitet (obresti in amortizacijo) stavila se bo vsako leto v budget (državni proračun), za pokritje pa bodo služili pred vsem dohodki dotičnega investicijskega objekta.

Kuponi zastarajo 5 let potem, ko so zapadli, a izžrebane obveznice 30 let po žrebanju.

Posojilo bo kotirano na vseh domačih borzah.

Obveznice tega posojila so ravnopravne ostalim državnim obveznicam, uživajo pupilarno varnost, morejo se polagati kakor kevcije, upotrebjavati za fonde, ustanove, depozite pri vseh javnih blagajnah in privatnih podvzetjih.

Obveznice se morejo lombardirati pri Narodni banki Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev ter njenih podružnicah po zakonitih predpisih.

Obveznice in kuponi tega posojila so prosti vsakega sedanjega in bodočega davka in doklade, kakor državnih tako tudi ostalih (oblastnih, okrožnih sreznih in občinskih) kakor tudi vseh takih in pristojb v kraljevini.

Vpis se bo vršil od 1. do 30. septembra 1921.

pri vseh denarnih zavodih Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev pod zgoraj navedenimi pogoji (za vsakih 100 Din. obveznice Din. 100 v gotovini). Za kontrolo porabe tega posojila se bo izvolil posebni parlamentarni odbor.

Ko bo celo posojilo porabljeno, podal bo minister financ Narodni skupščini Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev poročilo o skupni porabi istega.

Beograd, meseca julija 1921.

Minister financ:

Dr. Kosta Kumanudi, l. r.